

ANSVARÖVERSIKT

för Sparbankens Kapitalförvaltning

juni 2023

ESG-PRODUKTER BLEV MAINSTREAM OCH RÄNTEPLACERINGAR ÖKADE DERAS ATTRAKTIVITET

Virve Valonen
Head of Group Sustainability & ESG

Under första halvåret fanns oro för en lågkonjunktur, räntorna fortsatte stiga och inflationen var fortsatt hög, om än med en måttlig avmattning. Trots detta har utsikterna för den privata konsumtionen ljusnat till följd av starka arbetsmarknader i både Europa och USA. Särskilt aktiemarknaden var stark i USA och något svagare i Finland, där de allmänna ekonomiska utsikterna har skapat osäkerhet om kortsiktiga resultatprognoser och värderingen av aktier. Samtidigt har rän-teplaceringar blivit ett lönsamt och attraktivt alternativ. Inom ansvarsfulla placeringar varierade till exempel avkastningen inom miljötemat åter mycket. Till exempel elektrifiering har gett goda resultat, och artificiell intelligens-boomen har främjat miljötemat, bland annat vad gäller effektivare vindkraftsproduktion. Intresset för vindkraft har ökat kraftigt. Bland de fonder vi förvaltar fokuserar Sparbanken Miljö på förnybar energi och främjande av miljöinnovationer.

I april lovade G7-ländernas utrikesministrar att påskynda övergången från fossila bränslen till förnybara energikällor så att energiproduktionen skulle vara koldioxidneutral senast 2050. Även enligt en rapport från Irena (International Renewable Energy Agency) bör årliga investeringar i förnybara energilösningar fyrdubblas om det globala uppvärmningsmålet på 1,5 °C ska uppnås. På samma sätt stärker USA:s klimatpaket IRA (Inflation Reduction Act), EU:s program RePowerEU och programmen Fit for 55 intresset för att investera i företag som främjar grön omställning och ansvarstagande. EU strävar efter att via reglering av hållbar finansiering styra investeringar och finansiering mot hållbara placeringar och placeringar med hållbara egenskaper. Dessutom kommer regleringen av hållbarhetsrapportering att i framtiden förbättra omfattningen av och kvaliteten på informationen om våra placeringsobjekt samt förståelsen för effekterna och slagkraften av vår placeringsverksamhet.

Vissa ESG-trender, som intresset för biologisk mångfald, har också intensifierats. FN:s konferens om biologisk mångfald nådde ett avtal om biodiversitet till att stoppa utarmningen av biologisk mångfald till 2030. FN har också tillsatt en arbetsgrupp för att sätta upp naturrelaterade mål för finansbranschen. Den biolo-

giska mångfalden är även i Finland en av Sitras megatrender för 2023, tillsammans med bland annat lågkonjuncturen, välfärden och den demokratiska reformen. Europaparlamentet antog också sin ståndpunkt om de nya skyldigheterna i direktivet om företagsansvar, enligt vilken mänskliga rättigheter och miljöfrågor i framtiden i allt högre grad måste beaktas i affärsverksamheten.

Intresset för ansvarsfullt placering och ESG-produkter fortsätter att växa. Enligt en studie av Morningstar har ljusgröna produkter enligt EU:s informationsförordning, dvs. artikel 8-produkter, blivit mainstream och under första kvartalet stod de för nästan 54 % av marknaden. I en undersökning som PwC genomförde i USA, EU, Storbritannien, Asien-Stillahavsområdet, lade man också märke till att mer än 75 % av placerarna på de privata marknaderna planerar att sluta placera i andra än EESG-produkter. Mer än 90 % av Sparbankernas kapitalförvaltningsfonder har varit ljusgröna, det vill säga i enlighet med artikel 8 i EU:s informationsförordning. Sparbankernas Kapitalförvaltningskonkurrensfördelar när det gäller ansvar är effektplaceringar, vårt erfarna portföljförvaltningsteam, omfattande ESG-kompetens och högkvalitativa analysverktyg. Hela 17 av de fonder som vi förvaltar har Morningstars Low Carbon-blad och till exempel fonden Sparbanken Kortränta har fått pris år 2023 vid Refinitiv Lipper Fund Awards.

Första halvåret har varit en tid av aktiv utveckling inom Sparbankernas Kapitalförvaltning. Förväntningarna på öppenhet har ökat och regleringen har ökat mängden information som publiceras om fonder och placeringsbaserade försäkringsprodukter från och med början av 2023. Bland annat publicerade vi vårt tillkännagivande om de huvudsakliga negativa effekterna på hållbarhetsfaktorer på vår webbplats. Vi har också utvecklat processerna för hållbarhetsbedömning av våra produkter och datainsamling genom våra ESG-verktyg och uppdaterat principerna för ansvarsfullt placering. Kundens ekonomiska välfärd och Sparbanksupplevelsen är av största vikt i Sparbanksgruppen. Vi hoppas att det mervärde vi erbjuder förmedlas till våra kunder på ett sakkunnigt och människonära sätt.

ANSVARSFULLT PLACERANDE

Ansvarsfullt placering kan ha olika innebörd för olika placerare. Någon kan fokusera på ett eller ett fåtal teman som är viktiga för dem själva, medan någon annan kan se på frågan på ett mer övergripande sätt. Det finns olika sätt att närma sig ansvarsfulla placeringar. Marknader för finansiella instrument i EU genom II-direktivet och informationsförordningen syftar till att stärka identifieringen och beaktandet av kundernas hållbarhetspreferenser och transparensen och jämförbarheten av produktens hållbarhetsdata. Vi vill tillgodose våra kunders behov, och vi har bland annat uppdaterat integrationen av kundernas hållbarhetspreferenser i vår placerings- och försäkringsrådgivning och utvecklat vår hållbarhetsbedömning, processer och material för våra produkter och vår verksamhet. Vi har också beskrivit våra strategier för ansvarsfullt placering i denna översikt och de styrs av våra principer för ansvarsfullt placering, som utgör grunden för vår placeringsverksamhets ansvarsfullhet.

Med ansvarsfulla placeringar avses att man tar hänsyn till s.k. ESG-ärenden (Environment, Social and Governance) i placeringsverksamheten. För Sparbankernas kapitalförvaltning betyder ansvarsfulla placeringar mer än enbart riskhantering – det betyder också affärstillfällen. Vi placerar till exempel i företag som främjar grön omställning, genom vilka vi vill uppnå positiva hållbarhetseffekter även i framtiden. Genom ansvarsfulla placeringar strävar vi efter att uppnå en så bra avkastning som möjligt på den valda risknivån. Vi är övertygade om att bolag som verkar ansvarsfullt på lång sikt är mer lönsamma än bolag som inte agerar på ett hållbart sätt.

Vi vill vara en transparent kapitalförvaltare som får uppskattning för vår ansvarsfullhet. Sparbankernas Kapitalförvaltning följer principerna för ansvarsfulla placeringar och vår ägarstyrningspolicy i all placeringsverksamhet. Genomförandet sker genom olika tillvägagångssätt och varierar något mellan tillgångsklasserna.

Våra mål i anslutning till placeringar:

- Koldioxidneutralitet inom placeringar senast år 2050.
- Innehåll i Sparbankens utvalda fonder och försäkringsportföljer i enlighet med FN:s utvalda mål för hållbar utveckling minst 25 %*.

*Minst 85 % av Sparbankens utvalda fonder och Kapitalförvaltarens bästa och Kapitalförvaltningsförsäkringar. Omfattar inte försäkringsbaserade portföljer eller försäkringskuvert. Målet kommer vid behov att uppdateras under år 2023.

ANSVARSFULLHET ÄR EN INTEGRERAD DEL AV VÅR PLACERINGSPROCESS

Inom Sparbankernas kapitalförvaltning är tillämpningen av principerna för ansvarsfullhet direkt integrerad som en del av placeringsprocessen. Portföljförvaltaren, som utsetts separat för varje portfölj, sköter om avkastningen och riskerna för sin portfölj samt om det ansvarsfulla placering i den praktiska placeringsverksamheten.

Inom Sparbankernas kapitalförvaltning mäts ansvar med hjälp av olika mätare, och mätningen utvecklas efter behov. Vi använder flera nyckeltal för att bedöma våra fonders ansvarsfullhet så omfattande som möjligt.

Hållbarhetschefen och ESG-analytikern utvecklar, utbildar och koordinerar hållbara investeringar inom olika tillgångsslag samt rapporterar genomförandet av hållbarhet i investeringsverksamheten. Sp-Fondbolags styrelse bekräftar regelbundet principerna för hållbara investeringar och övervakar genomförandet av hållbarhet.

HÄNSYN TILL ESG-RISKER OCH -FAKTORER

Med hållbarhetsrisk avses en händelse eller ett förhållande som hänför sig till miljö, samhälle eller förvaltningssed (ESG) och vars genomförande kan ha en väsentlig negativ inverkan på investeringens värde. ESG-faktorerna beaktas och bedöms som en del av analysen av och besluten om placeringar. Portföljförvaltaren bedömer placeringsobjektets väsentliga risker och möjligheter i fråga om ansvarsfullhet som en del av den övriga analysen av placeringsobjektet. Placeringsbeslut inkluderar också övervägande och bedömning av de huvudsakliga negativa hållbarhetseffekterna. Bland annat publicerar vi vårt tillkännagivande om de huvudsakliga negativa effekterna på hållbarhetsfaktorer på vår webbplats. Vid sidan av externa serviceproducenter används vid bedömning av ansvarsfullhet även företagens ansvarsrapporter, rapporter från icke-statliga organisationer och andra offentliga informationskällor.

Som bedömningsmetoder använder Sparbankernas Kapitalförvaltning verktyg som utvecklats av externa tjänsteleverantörer. Med dessa verktyg är det möjligt att identifiera och analysera olika hållbarhetsrisker och -faktorer i placeringsbeslutsprocessen. Metoderna och verktygen som används för att identifiera dessa risker varierar beroende på tillgångsklass och de gällande definitionerna inom regleringen av hållbarhetsrisker. De externa tjänsteleverantörer vi använder inkluderar

Bloomberg, Upright Project, Morningstar och MSCI ESG Research LLC. Vi utvecklar regelbundet vår ESG-analys och under våren 2023 började vi också arbeta med att förnya ESG-mätarna i samband med den bredare implementeringen av Bloomberg Port ESG-verktyget.

TEMATISKT EFFEKTPLACERANDE OCH PRIORITERING

Inom tematiskt placering och positiv värdering fokuserar vi på något utvalt ansvarstema. Specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö främjar en hållbar användning av miljön. Vi har som mål att placera cirka en fjärdedel av fondens medel i projekt som har ett klart tema för främjande av positiva miljöaspekter, till exempel byggandet av en vindkraftspark. Avkastningen sedan fondens start har varit 84,31 %. Vi berättar mer ingående om fondens genomslag i avsnittet om Effektplacering (s. 17).

UTESLUTNING

Uteslutningskriterierna granskas och uppdateras regelbundet i samarbete med portföljförvaltningen. Sp-Fondbolag gör inga direkta placeringar i aktörer som tillverkar eller säljer kontroversiella vapen eller delar till sådana. Som kontroversiella vapen räknas bland annat landminor, klusterbomber, ammunition med utarmat uran, kemiska och biologiska vapen samt i vissa sammanhang kärnvapen. Vid fall gällande dubbla användningsområden använder vi vårt omdöme för att fastställa andelen av målföretagets omsättning (högst 5 %) och försöker bedöma den faktiska primära användningen, till exempel genom att analysera tillgänglig information eller genom att diskutera med det företag som är föremål för placeringen.

Sp-Fondbolag har även uteslutit kolanvändare och -producenter från sina direkta placeringar. Uteslutningen gäller gruvbolag där över 25 % av omsättningen kommer från kol som används för energiproduktion samt företag som producerar stora mängder energikol (mer än 30 % av produktionen). Även elbolag som använder betydande mängder kol som bränsle omfattas av uteslutningen (mer än 30 % av produktionen). Om företaget har trovärdiga planer eller planer enligt Paris klimatavtal på att genomföra en övergång till ett samhälle med liten användning av kol samt planer på att minska sina klimateffekter och sin kolförbrukning (till exempel Science Based Target), kan det undgå uteslutning. Uteslutningen i Miljö-specialplaceringsfonden gäller gruvbolag där över 5 % av omsättningen kommer från kol som används för energiproduktion samt företag som producerar stora mängder energikol (mer än 30 % av produktionen). Vid företag som är väsentliga för den gröna övergången bedömer vi placeringsmöjligheterna från fall till fall.

Vi är selektiva och omsorgsfulla i vårt förhållningssätt till företag som producerar torv för energianvändning eller som verkar inom cannabisindustrin, erbjuder för omsättningens del hasardspel eller snabbkrediter med hög ränta som sin huvudsakliga affärsverksamhet, krigsmaterietillverkare, företag som anlitar underleverantörer eller distributörer, eller som har visat sig använda barnarbete (t.ex. Finnwatch).

Vi placerar inte heller direkt i tobakstillverkare eller produktion av vuxenunderhållning (högst 5 % av omsättningen), inte heller i företag som upprepade gånger bryter mot internationella normer och avtal och inte aktivt visar att de korrigerar missförhållanden i sin verksamhet.

Även vid utvärderingen av placeringar i obligationslån utvecklar och gör vi en övergripande översyn med beaktande av olika hållbarhetsfaktorer.

EFTERLEVNAD AV INTERNATIONELLA NORMER OCH AVTAL

De centrala internationella avtalen och normerna skapar värdegrunden för ansvarsfulla placeringar. Vi följer hur våra direkta placeringsobjekt verkar i enlighet med dem. De normer som granskas baserar sig bl.a. på FN:s konvention Global Compact, OECD:s anvisningar till multinationella företag samt ILO:s internationella deklaration om arbetsrättigheter.

Om missförhållanden uppdagas fattar Sp-Fondbolag beslut om åtgärder och företagets möjligheter och vilja att inom sex månader systematiskt åtgärda faktorerna bakom missförhållandet. Vi kontaktar eventuellt företaget, antingen direkt eller via tjänsteleverantören, för att få mer information och påverka deras verksamhet. Företag som upprepade gånger brutit mot internationella avtal och som inte aktivt visar att de åtgärdar missförhållandet utesluts från direkta placeringar. Vi behandlar alltid dessa ärenden från fall till fall. Vi granskar uteslutnings- och övervakningslistan och uppdaterar inventarieförteckningen minst två gånger per år.

Genom ansvarsfullhet bygger vi en hållbarare framtid i tillgångsklasser som vi placerar.

- Hänsyn till ESG-risker och -faktorer
- Tematiskt effektplacering och prioritering
- Uteslutning
- Uppföljning av efterlevnaden av internationella normer och avtal
- Aktivt ägarskap och påverkan

I våra direkta placeringar finns för närvarande några enskilda företag som har ett verifierat missförhållande i sina verksamheter. En betydande del av dessa företag har vidtagit åtgärder för att korrigera missförhållandet, och vi följer aktivt upp situationen. Vi har också begärt ytterligare information från ett företag.

VÅRA FONDPARTNER HAR VALTS UT PÅ ETT ANSVARSFULLT SÄTT

Vi använder samarbetspartnernas fonder för att komplettera omfattningen av vår placeringsverksamhet. Vi väljer ansvarsfulla, solida och pålitliga samarbetspartner vars placeringsfilosofi ligger nära vår egen. Vi prioriterar aktörer som har undertecknat PRI-principerna och utreder av aktörerna bl.a. vilken policy för ansvarsfull placering de har samt hur de hanterar ESG-ärenden och tar hänsyn till ESG-faktorer och -risker och integrerar dem i utredningarna, analyserna, besluten, riskhanteringen och rapporteringen. För närvarande har alla våra externa fondpartner undertecknat PRI-principerna.

Vi säkerställer också att förvaltningsbolaget för fonderna finns i en stat som har ratificerat OECD:s AEOI-avtal, dvs. avtalet om automatiskt utbyte av skatteinformation. För USA:s del tillämpas FATCA-avtalet.

AKTIVT ÄGARSKAP OCH PÅVERKAN

År 2023 har vi diskuterat vi med 101 företag på bolagsmöten. Via aktivt ägande är vi också tillsammans med andra placerare med och påverkar olika initiativ som syftar till att minska de negativa hållbarhetseffekterna på klimatet och miljön. År 2023 har Sparbankens fonder deltagit i 21 finländska bolagsstämmor. Sparbanken Östersjön deltog i 14 stämmor, Sparbanken Finland i 18, Sparbanken Småföretag i 16, Sparbanken Ränta Plus i 8, Sparbanken Miljö i fyra och Sparbanken Aktie Världen i två. På bolagsstämmorna stödde vi styrelsens förslag.

Vi har undertecknat de principer för ansvarsfullt placering som stöds av FN (PRI) år 2014 och är med i Finsif, den finländska organisationen för ansvarsfullt placering. Dessutom bidrar vi till placerarinitiativet Climate Action 100+ Investor, som strävar efter att påverka över hundra företag med stora utsläpp inom olika branscher. Vi är med i CDP:s initiativ mot klimatförändring, vatten- och skogsförbrukning och SBTi-initiativet, som stöder företag som ställer upp vetenskapligt baserade utsläppsminskningsmål. Vi uppmuntrar också företag att rapportera mer öppet om sin miljöverksamhet via CDP:s initiativ Non Disclosure Campaign i fråga om CDP:s initiativ som nämns ovan. Ju mer företagen rapporterar, desto bättre möjligheter har vi placerare att bilda en helhetsbild och göra en place-

ningsanalys om våra placeringsobjekts verksamheter. Till exempel har Climate action 100+ gått in i nästa fas i juni 2023, med målet att stödja den globala expansionen av aktivt ägande under de kommande sju åren. Den nya fasen kommer att flytta fokus från företagens klimatrelaterade rapportering till genomförandet av övergångsplaner.

Vi har i fyra år rapporterat från kapitalförvaltningens perspektiv i enlighet med TCFD:s ramverk (Task-Force on Climate-related Financial Disclosures) som en del av Sparbanksgruppens årliga ansvarsrapport. Vi uppmuntrar också tredje parters fonder till rapportering i enlighet med TCFD. TCFD är ett frivilligt ramverk som är utformat för att hjälpa företag att förstå och rapportera om de ekonomiska konsekvenserna för deras egen verksamhet i anslutning till klimatförändringen. Enligt TCFD-rekommendationerna ska företagen rapportera om fyra olika delområden: förvaltningsmetod, strategi, riskhantering samt mätare och mål. Vi stöder även klimatrapportering enligt TCFD:s ramverk.

Vi medverkar i:

Signatory of:

Aktivitet på bolagsstämmor

<p>Erfaret portföljförvaltningsteam med två ESG-specialister.</p> 	<p>ESG-expertter i alla tillgångsklasser som vi placerar i.</p>
<p>Högklassiga ESG-klassificeringar, regelbunda analyser och stresstester av klimatscenarier för våra aktie- och räntefonder samt rapportering av positiva miljökonsekvenser.</p> 	<p>Föregångare inom att påverka genom att placera: Sparbanken Miljö -specialplaceringsfond fokuserar bland annat på miljöinnovationer.</p>

Högklassiga verktyg för analys.

Prisbelönta fonder

Den bästa nordiska fonden i serien korträntefonder och aktier i Finland: Sparbanken Kortränta och Sparbanken Småföretag
Refinitiv Lipper Fund Awards 2022

Den bästa räntefonden i Norden:
Sparbanken Kortränta,
Refinitiv Lipper Fund Awards 2021

Sparbanken Småföretag bland tre i topp i serien för finländska aktier,
Morningstar Awards 2021

Bästa fondhus för finländska aktier,
Citywire Nordic Awards 2019

Sparbanken Småföretag
Finlands bästa aktiefond 2018
(sijoittaja.fi)

Finlands bästa aktiekapitalförvaltare,
Morningstar Awards 2018

20

års resursförvaltning

Från och med **2014** PRI-undertecknare

30

ljusgröna fonder, dvs. artikel 8 i EU:s informationsförordning (över 90 % av fonderna)

101

bolagsstämmor för att påverka målföretag 1.1.-30.6.2023

79%

av förvaltade fonder har 3-5 bollar i Morningstars hållbarhetsklassificering

17

fonder tilldelades Morningstar® Low Carbon Designation™

+18%

Nettoeffekt av fonder enligt Upright Project-modellering

* MSCI IS A LEADING PROVIDER OF CRITICAL DECISION SUPPORT TOOLS AND SERVICES FOR THE GLOBAL INVESTMENT COMMUNITY. THE USE BY [SP FUND COMPANY] OF ANY MSCI ESG RESEARCH LLC DATA, AND THE USE OF MSCI LOGOS, TRADEMARKS, SERVICE MARKS OR INDEX NAMES HEREIN, DO NOT CONSTITUTE A SPONSORSHIP, ENDORSEMENT OR PROMOTION OF [SP FUND COMPANY] BY MSCI OR ANY OF ITS AFFILIATES. MSCI SERVICES AND DATA ARE THE PROPERTY OF MSCI OR ITS INFORMATION PROVIDERS. MSCI AND MSCI ESG RESEARCH NAMES AND LOGOS ARE TRADEMARKS OR SERVICE MARKS OF MSCI OR ITS AFFILIATES.

FONDERNAS HÅLLBARHETS BETYG

	 Morningstar Sustainability Rating™	 Low Carbon Morningstar® Low Carbon Designation™	Klassificering av koldioxidrisker
Sparbanken Asien			Låg
Sparbanken Amerika			Låg
Sparbanken Europa			Låg
Sparbanken High Yield			
Sparbanken Östersjön			Låg
Sparbanken Djärvhet			Låg
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta			
Sparbanken Tillväxtmarknader			Medelhög
Sparbanken Fastighet			
Sparbanken Fastighetsaktie Europa			Låg
Sparbanken Ränta Plus			
Sparbanken Räntebetonad			
Sparbanken Ränteportfölj			
Sparbanken Finland			Låg
Sparbanken Kortränta			
Sparbanken Mätta			
Sparbanken Aktie Världen			Låg
Sparbanken Aktiebetonad			Låg
Sparbanken Småföretag			
Sparbanken Långränta			
Sparbanken Hyfs			Låg
Sparbanken Balanserad			
Sparbanken Avkastningsinriktad			Låg
Sparbanken Miljö			
Sparbanken Företagslån			Låg

Källa: Morningstar, när täckningen är över 67 procent av ägandet i portföljen.

Morningstars hållbarhetsbetyg beskriver ansvar hos de bolag som ägs av fonden i förhållande till ägandet i andra fonder i samma jämförelseklass som fastställts av Morningstar. Denna jämförelsegrupp kan vara en annan än den som använts vid jämförelsen av fondernas avkastning. Skalan från bäst till sämst är från 5 till 1.

The Morningstar® Low Carbon Designation™ tilldelas fonder med låg poängsättning inom koldioxidrisk och låg exponering för fossila bränslen. Detta indikerar att fonden i allmänhet håller på att gå i riktning mot en koldioxidsnål ekonomi.

FONDERNAS HÅLLBARHETSPÖÄNG

	 Hållbarhetsbetyg	 Miljö	 Socialt	 Administrativt	 Täckning (%)
Sparbanken Asien	26,1	5,2	10,6	8,5	96
Sparbanken Amerika	20,9	4,2	9,0	6,7	100
Sparbanken Europa	20,5	4,4	8,8	6,4	97
Sparbanken Östersjön	20,8	3,2	7,6	6,0	87
Sparbanken Djärvhet	20,7	4,5	8,3	6,7	95
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta	27,8	3,5	4,4	3,9	95
Sparbanken Tillväxtmarknader	23,6	5,2	9,6	8,7	95
Sparbanken Fastighet	20,4	3,7	6,2	5,3	87
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	13,1	3,0	4,2	4,8	95
Sparbanken Räntebetonad	22,4	4,5	7,2	5,6	71
Sparbanken Ränta Plus	18,4	3,3	6,6	6,4	83
Sparbanken Finland	18,8	4,4	6,0	5,3	95
Sparbanken Mätta	20,6	4,1	7,9	6,4	86
Sparbanken Aktie Världen	20,0	4,1	8,5	6,5	98
Sparbanken Aktiebetonad	21,5	4,8	8,2	6,3	87
Sparbanken Småföretag	19,6	2,6	3,3	2,6	71
Sparbanken Hyfs	20,7	4,3	8,2	6,6	91
Sparbanken Balanserad	22,1	4,7	7,8	6,0	81
Sparbanken Avkastningsinriktad	21,4	4,7	8,4	6,5	94
Sparbanken Företagslån	18,8	4,3	7,8	6,5	87

Källa: Morningstar, när täckningen är över 67 procent av ägandet i portföljen.

Fondens hållbarhetspoäng bildas av företagsspecifika fördelningar av hållbarhetspoäng för innehaven i fonden samt av poängsättning av missförhållanden i anslutning till ansvaret. Poängsättning av missförhållanden har en negativ inverkan på portföljens betyg. Portföljens hållbarhetspoäng är mellan 0 och 100. Ju lägre desto bättre.

EU:S REGLERING AV HÅLLBAR FINANSIERING

EU-kommissionen har en handlingsplan för hållbar finansiering, som syftar till att vägleda finansmarknaderna för att främja målen för hållbar utveckling. Under de senaste åren har EU arbetat med frågor som att reglera definitionen av hållbar finansiering, öka insynen i information om till exempel investeringars miljömässiga och samhällspåverkan och integrera beaktandet av kundernas hållbarhetspreferenser i placerings- och försäkringsrådgivningen.

BEAKTANDE AV KUNDERNAS HÅLLBARHETSPREFERENSER

Inom Sparbankernas Kapitalförvaltning har utredandet av kundernas hållbarhetspreferenser i enlighet med Marknader för finansiella instrument II-direktivet integrerats som en del av verktygen Ekonomistund och Ekonomistund för företag för placerings- och försäkringsrådgivning och lämplighetsbedömning.

När det gäller hållbarhetspreferenser ska man i enlighet med regleringen utreda vilken minsta andel kunden vill ha i sina placeringar:

1. Miljömässigt hållbara investeringar enligt EU:s klassificeringssystem

och / eller

2. Placeringar som bidrar till miljömässiga eller samhällsmål enligt informationsförordningen

och / eller

3. Placeringar som beskriver de huvudsakliga negativa hållbarhetseffekterna

Dessutom ska man i enlighet med regleringen av kunden utreda i vilken utsträckning placeringar som motsvarar hållbarhetspreferenserna i fråga bör ingå i placeringslösningen. Vid placerings- och försäkrings-

rådgivning bör man samtidigt gå igenom med kunden vad produkter som beaktar indikatorer som beskriver hållbara placeringar och huvudsakliga negativa hållbarhetseffekter innebär.

En miljömässigt hållbar investering enligt taxonomin uppfyller följande tre kriterier:

1. Verksamheten ska bidra till minst ett av de sex hållbarhetsmålen, som anknyter till begränsning av klimatförändringen, anpassning till klimatförändringen, hållbara vattenresurser, övergång till en cirkulär ekonomi, förhindrande av föroreningar och förbättring av ekosystemens status.

2. Verksamheten orsakar inte betydande olägenhet för uppnåendet av de övriga målen i enlighet med DNSH-principen (Do No Significant Harm).

3. Verksamheten är i linje med FN:s, ILO:s och OECD:s centrala principer om ansvar.

Hållbara investeringar enligt definitionen i artikel 2.17 i kommunikationsförordningen bidrar till:

<p>1. Miljömålet, till exempel det mål som mäts med hjälp av centrala indikatorer för:</p> <ul style="list-style-type: none">• resurseffektivitet för energi, förnybar energi, råvaror, vatten och markanvändning,• avfallsgenerering och utsläpp av växthusgaser, eller• inverkan på den biologiska mångfalden och den cirkulära ekonomin	<p>2. Ett socialt mål, såsom kampen mot</p> <ul style="list-style-type: none">• ojämlikhet eller social sammanhållning,• samhällsintegration och arbetsmarknadsrelationer eller• investeringar i mänskligt kapital eller• i ekonomiskt eller socialt utsatta samhällen
<p>Dylika hållbara investeringar vållar inte någon betydande skada för någon av de ovanstående målen, och de företag som investeras i följer god förvaltningssed, särskilt när det gäller fungerande administrativa strukturer, anställningsförhållanden, löner för personalen och efterlevnad av skatteregler. En hållbar investering är vanligtvis en produkt som uppfyller kraven i artikel 8- eller 9-produkt enligt EU:s kommunikationsförordningen.</p>	

Huvudsakliga negativa effekter

EU:s informationsförordning definierar huvudsakliga negativa effekter (Principal Adverse Sustainability Impacts, "PAI") som effekterna av placeringsbeslut som har en negativ inverkan på hållbarhetsfaktorer.

Med hållbarhetsfaktorer avses frågor som rör miljön, samhället och arbetstagare, respekt för de mänskliga rättigheterna samt kampen mot korruption och mutor.

I EU:s kommunikationsförordning definieras hållbarheten för investeringsprodukter enligt följande:

- Artikel 8 - en produkt, som främjar, förutom andra särdrag, miljömässiga eller sociala särdrag, eller en kombination av dessa särdrag, och att de företag som investeringen avser följer god förvaltningssed.
- Artikel 9 - en produkt, dvs. en hållbar investering som främjar ett miljömässigt eller socialt mål.
- Artikel 6 - en produkt som uppfyller kraven, dvs. en produkt som tar hänsyn till hållbarhetsrisker (eller som med rätta inte gör det). När det till exempel gäller negativa effekter används i kommunikationsförordningen hållbarhetsindikatorer i samband med klimat-, miljö-, social- och arbetsfrågor, respekt för mänskliga rättigheter och kampen mot korruption och frågor gällande anti-korruption.

PRODUKTERNAS NAMN OCH DERAS SFDR-KLASSER

	SFDR-klassificering
Sparbanken Asien	ARTIKEL 8
Sparbanken Amerika	ARTIKEL 8
Sparbanken Europa	ARTIKEL 8
Sparbanken High Yield	ARTIKEL 8
Sparbanken Östersjön	ARTIKEL 8
Sparbanken Djärvhet	ARTIKEL 8
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta	ARTIKEL 6
Sparbanken Tillväxtmarknader	ARTIKEL 8
Sparbanken Fastighet	ARTIKEL 8
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	ARTIKEL 8
Sparbanken Ränta Plus	ARTIKEL 8
Sparbanken Räntebetonad	ARTIKEL 8
Sparbanken Ränteportfölj	ARTIKEL 6

	SFDR-klassificering
Sparbanken Finland	ARTIKEL 8
Sparbanken Kortränta	ARTIKEL 8
Sparbanken Mätta	ARTIKEL 8
Sparbanken Aktie Världen	ARTIKEL 8
Sparbanken Aktiebetonad	ARTIKEL 8
Sparbanken Småföretag	ARTIKEL 8
Sparbanken Långränta	ARTIKEL 8
Sparbanken Hyfs	ARTIKEL 8
Sparbanken Balanserad	ARTIKEL 8
Sparbanken Avkastningsinriktad	ARTIKEL 8
Sparbanken Miljö	ARTIKEL 8
Sparbanken Företagslån	ARTIKEL 8

De flesta (30/33) fonder vi förvaltar är förenliga med artikel 8 i EU:s informationsdirektiv och vi ser över produktens hållbarhetsklassificering minst var sjätte månad.

Vi publicerar bland annat på vår webbplats och i våra fondprospekt information om hur vi tar hänsyn till hållbarhetsfaktorer och -risker i vår placeringsverksamhet samt placerings- och försäkringsrådgivning. Förutom hållbarhetsrisker tar vi hänsyn till de huvudsakliga negativa hållbarhetseffekterna (PAI) i våra placeringsbeslut och placerings- och försäkringsrådgivning och rapporterar dem för första gången den 30 juni 2023 på vår webbplats. Vi publicerar också i de preliminära förhandsinformationsformulär (så kallade SFDR-bilagor) i fondprospektet för våra investeringsprodukter, bland annat om produkten innehåller hållbara placeringar i enlighet med taxonomin, hållbara placeringar i enlighet med artikel 2.17 i informationsdirektivet, miljömässiga eller sociala egenskaper eller en kombination av dessa. Vi berättade också i fondprospektet och i de periodiska rapporterna om varje fonds egenskaper enligt artikel 8 i informationsdirektivet och om tillämpningen av kriterierna för EU:s klassifikationssystem och om principen "inte orsaka betydande skada" för varje fond.

Vi har granskat andelen taxonomienlig affärsverksamhet (taxonomy alignment) i de fonder vi förvaltar och analysen bygger tills vidare på The Upright Projects modell av våra fonder baserat på de uppgifter som de företag som placeringarna gäller har rapporterat. När företagens täckning i tjänsteleverantörernas databaser ökar och företagens rapportering utvecklas kommer andelen taxonomienlig verksamhet också att preciseras. Vissa företag har börjat rapportera taxonomienlighet mer detaljerat från början av 2023, och vi följer upp utvecklingen av datakvalitet och täckning.

Förutom taxonomienlighet har vi också undersökt andelen hållbar placeringsverksamhet i de fonder vi förvaltar i enlighet med artikel 2 (17) i informationsdirektivet. Vi bedömer till exempel detta på basen av om placeringarna stöder miljömässiga och/eller sociala mål enligt definitionen i artikel 2 i informationsdirektivet, utvalda FNs Globala mål för hållbar utveckling (SDG) eller en kombination av dessa. Under det första halvåret innehöll 30 av de fonder vi förvaltar hållbara placeringar i enlighet med artikel 2 (17) i informationsdirektivet.

HÅLLBAR UTVECKLING OCH KLIMATFÖRÄNDRING

Klimatförändringen och miljöns välbefinnande är teman som syns i företagens strategiska mål och affärsplanering. En påskyndad klimatförändring leder oundvikligen till ändringar i lagstiftningen och på så sätt kommer företagets verksamhetsmiljö att radikalt förändras. Miljöfrågorna har blivit betydande konkurrensfaktorer för företagen och en inkomstkälla för placerarna. Det uppstår ständigt nya tekniker och de gamla produktionsmodellerna utvecklas för att svara på den hållbara utvecklingens och klimatförändringens utmaningar.

I vår placeringsverksamhet beaktar vi klimateffekterna av verksamheten hos målföretagen i våra fonder. Vi har olika nyckeltal för att öka transparensen i våra fonders miljökonsekvenser och koldioxidrisker. En av indikatorerna är koldioxidriskmätaren, som mäter risken för portföljbolag vid övergången till en koldioxidsnål ekonomi. Denna mätare baseras på Morningstars samarbetspartner Sustainalytics analys av enskilda bolag. Morningstar kombinerar dessa bolags resultat på fondnivå. Vi har även uteslutit kolanvändare och -producenter från våra direkta placeringar. Vi berättar mer om dem i punkten om uteslutning.

ANALYSER OCH STRESSTESTER AV KLIMATSCENARIER FÖR VÅRA AKTIE- OCH RÄNTEFONDER

Vi utför årligen analyser och stresstester av klimatscenarier för våra aktie- och räntefonder. Scenarieanaly-

serna och stresstesterna bygger på metoden PACTA som utvecklats av 2 Degrees Investing Initiative. PACTA-metoden analyserar de viktigaste utsläpparna av växthusgaser inom vissa branscher och hur dessa bolags utsikter står i proportion till IEA:s scenario för hållbar utveckling. I stresstester räknar verktyget ut eventuella förändringar i portföljens värde i förhållande till tre olika klimatscenarier som fastställts av centralbanken i England. I enlighet med de nya klimatomålen strävar vi i vår placeringsverksamhet efter att uppnå koldioxidneutralitet senast år 2050. Vi strävar efter att öka andelen företag som har förbundit sig till mål enligt Parisavtalet och vetenskapsbaserade mål i de kundtillgångar vi förvaltar.

FONDERNAS KOLDIOXIDAVTRYCK

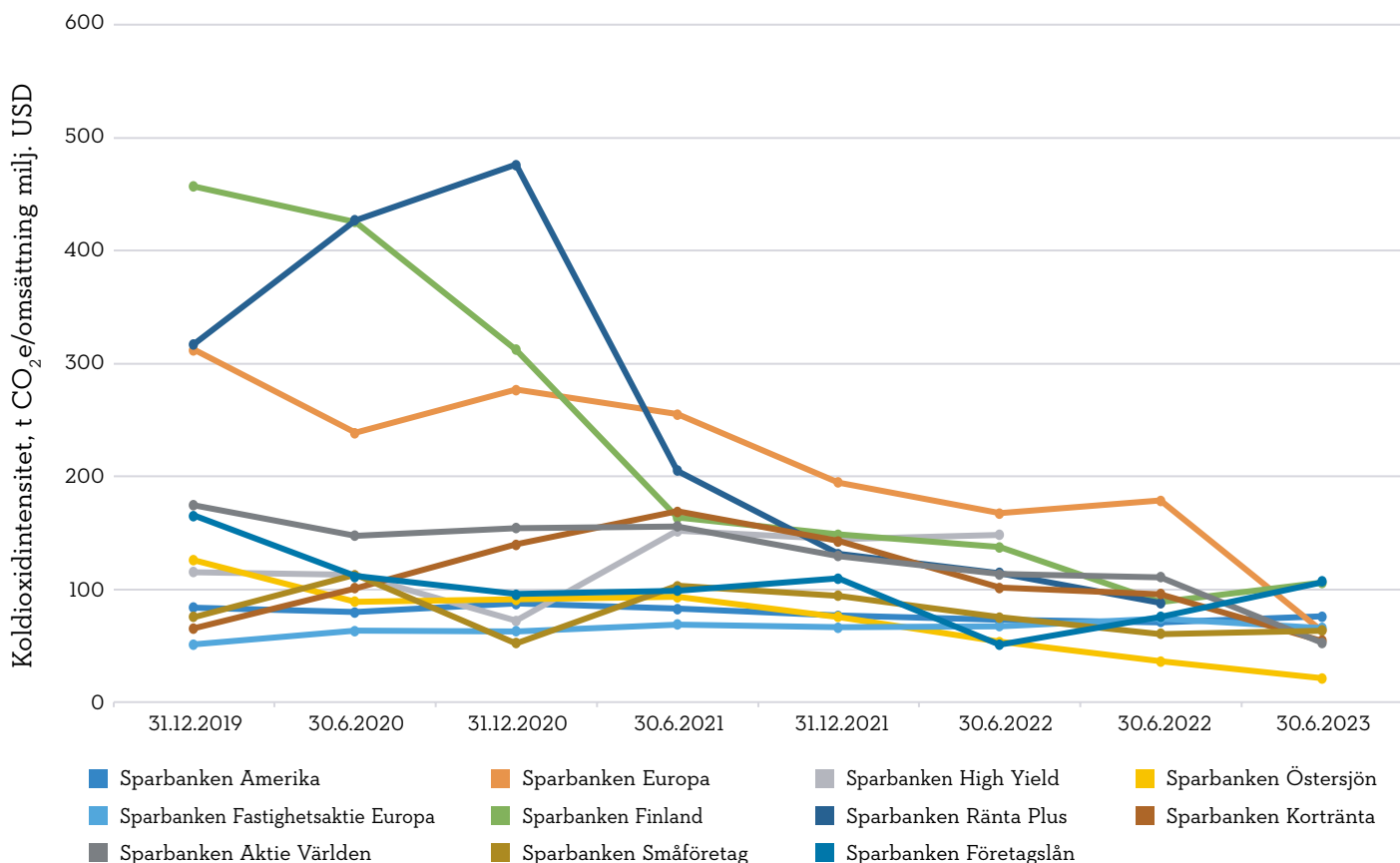
Det tal för koldioxidintensitet som rekommenderas av TCFD är ett sätt att uppskatta placeringsobjektens klimatpåverkan och beskriver fondens koldioxidutsläpp (t CO₂e) i förhållande till de ägda bolagens omsättning (miljoner USD). De bolagsspecifika talen för koldioxidintensitet viktas med bolagets andel i fonden och de viktade talen adderas. Talet beräknas halvårsvis för de Sparbanksfonder som har direkta aktie- och företagsläneplaceringar. Vi publicerar nyckeltalet om täckningen är över 50 procent av ägandet i portföljen. Uppgifterna om specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö rapporteras i fondens hållbarhetsrapport som utges kvartalsvis.

	 Koldioxidintensitet (t CO ₂ / omsättning milj. USD) (1-6/2023)	 Täckning (%) (1-6/2023)	 Koldioxidintensitet (t CO ₂ / omsättning milj. USD) (7-12/2022)	 Täckning (%) (7-12/2022)
Sparbanken Amerika	76,3	91,7	71,4	92,4
Sparbanken Europa	63,8	100,0	178,6	94,6
Sparbanken Östersjön	21,5	84,6	36,6	84,1
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	66,1	87,8	74,3	88
Sparbanken Finland	54,9	59,7	89	89,9
Sparbanken Kortränta	106,2	87,8	96	55,4
Sparbanken Aktie Världen	52,9	88,3	110,9	89,7
Sparbanken Småföretag	63,9	54,8	60,8	56,8
Sparbanken Företagslån	107,1	74	76,3	68,3

Källor: Sp-Fondbolag Ab, MSCI ESG Research LLC

UTVECKLINGEN AV SPARBANKSFONDERNAS KOLDIOXIDAVTRYCK

Källor: Sb-Fondbolag Ab, MSCI ESG Research LLC

Vid beräkningen av koldioxidavtryck använder vi ett tal för koldioxidintensitet som rekommenderas av TCFD, och som beskriver fondens koldioxidutsläpp i relation till de ägda bolagens omsättning. Vid beräkningen divideras de enskilda tillgångarnas utsläpp med företagets omsättning. De bolagsspecifika talen för koldioxidintensitet viktas med bolagets andel i fonden och de viktade talen adderas. Växthusutsläppen anges som ton koldioxid och omsättningen i miljoner USA-dollar (t CO₂e/milj. USD).

Vid beräkningen av nyckeltal används växthusutsläpp på nivå 1 och nivå 2 (scope 1 och 2). Med växthusutsläpp på nivå 1 avses direkta utsläpp från källor som företaget äger eller kontrollerar, till exempel egenproducerad energi. Till utsläpp på nivå 2 hör indirekta utsläpp orsakade av den energi företaget köper.

Vid beräkningen av utsläpp används koldioxidekvivalenter, som anger växthusgasernas sammanlagda klimatvärmade effekt. Detaljerade utsläppstal grundar sig på senast tillgänglig information.

Viktningen vid fondens beräkningstidpunkt har stor inverkan på fondens koldioxidavtryck. På grund av köp och försäljning av portföljens tillgångar kan fondens koldioxidavtryck variera till och med kraftigt. Utsläppen mellan sektorerna varierar kraftigt, vilket innebär att även sektorstrukturen på fondens målmarknad inverkar på koldioxidavtryckets storlek. Utsläppsberäkningarna baseras på de siffror företagen rapporterar samt på sektorspecifika bedömningar, vilket innebär att man inte har tillgång till uppgifter om alla företag.

NATURFÖRLUST OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Många företag kommer att möta risker och möjligheter relaterade till klimatförändringar och biologisk mångfald som kommer att påverka deras nuvarande och framtida affärsverksamhet. Till exempel World Economic Forum (2023) har uppskattat att förlusten av biologisk mångfald och ekosystemens kollaps kommer att vara en av de största globala riskerna under det kommande decenniet. Som fondbolag vill vi förstå dessa effekter och stödja Sparbanksgruppens kunder i att gå mot hållbara affärsmodeller.

Enligt MSCI ESG Research hade de flesta av de fonder vi förvaltade den 30 juni 2023 miljölösningar som skyddar naturkapitalet, till exempel Sparbankens Företagslån (32,3 %), Sparbanken i Finland (19,0 %), Sparbanken Miljö (3,1 %) och Sparbanken i Amerika (1,4 %). Vi har också följt upp att de medel vi förvaltar överensstämmer med FN:s mål för hållbar utveckling, som tar hänsyn till biologisk mångfald och naturförlust. Dessutom rapporterar vi nu för första gången på vår webbplats om de huvudsakliga negativa hållbarhets-effekterna av de medel vi förvaltar, som bland annat mäter inverkan på den biologiska mångfalden. Som en indikator granskar vi aktiviteter som har en negativ inverkan på områden med känslig biologisk mångfald. Med andra ord granskar vi andelen sådana företag som utgör placeringsobjekt och som har verksamhetsställen eller aktiviteter i eller nära områden med känslig biologisk mångfald.

Instruktionerna i Global Biodiversity Framework (GBF, 2021) för aktörer inom finansbranschen inkluderar

bland annat hantering av risker, effekter och beroenden av placeringar, finansiering eller placeringsobjektsföretag i förhållande till biologisk mångfald. För närvarande ligger dock utmaningen i att bedöma risker i att kombinera data från olika källor och i indikatorernas ofullständighet och instabilitet. Till exempel kommer FN:s (United Nations Environment Programme Finance Initiative, UNEP FI) projekt Finance Initiative att under år 2023 utarbeta anvisningar och rekommendationer för bankbranschen för att skydda den biologiska mångfalden och ekosystemen.

Dessutom följer vi noga upp utvecklingen av den nationella strategin och verksamhetsprogrammet för biologisk mångfald vid miljöministeriet. Avsikten är att denna strategi och detta verksamhetsprogram ska sträcka sig fram till år 2035, med beaktande av FN:s konvention om biologisk mångfald, EU:s strategi för biologisk mångfald och de nationellt fastställda målen. Huvudsyftet med EU:s strategi för biologisk mångfald är att stoppa naturförlusten och vända utvecklingen av den biologiska mångfalden till positiv senast år 2030. Medlemsstaterna har förbundit sig till 17 huvudmål för genomförandet av strategin och uppnåendet av målen.

Å andra sidan har till exempel Finansinspektionen (2020) konstaterat att de regleringsförändringar som rör skyddet av den biologiska mångfalden kommer till finanssektorn snabbast genom EU:s taxonomi, som definierar hållbar ekonomisk verksamhet. Vi följer också upp utvecklingen av taxonomireglering i Sparbankernas Kapitalförvaltning.

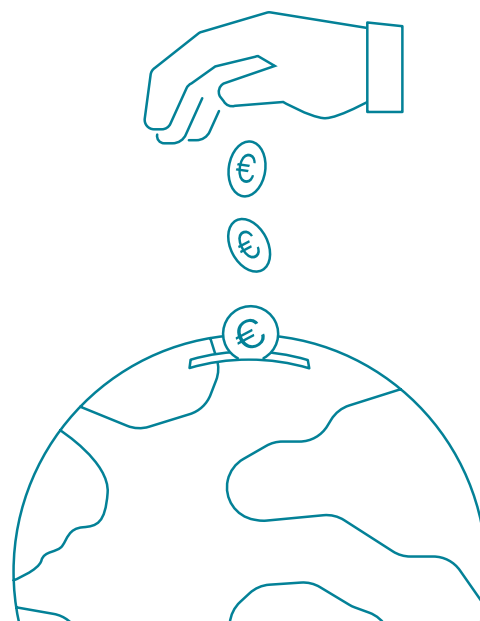
FONDERNAS POSITIVA MILJÖKONSEKVENSER

	 Andelen miljölösningar (%)	 Täckning (%)
Sparbanken Asien	0,0	93,6
Sparbanken Amerika	13,9	97,6
Sparbanken Europa	8,2	88,8
Sparbanken High Yield	3,5	53,6
Sparbanken Östersjön	4,6	81,7
Sparbanken Djävrvhet	10,4	91,7
Sparbanken Tillväxtmarknader	14,0	99,4
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	50,5	93,1
Sparbanken Finland	6,3	91,0
Sparbanken Aktie Världen	12,9	97,8
Sparbanken Aktiebetonad	8,3	86,0
Sparbanken Småföretag	2,4	55,4
Sparbanken Hyfs	9,2	86,3
Sparbanken Balanserad	7,7	78,6
Sparbanken Avkastningsinriktad	9,6	94,7
Sparbanken Miljö	24,5	54,9
Sparbanken Företagslån	8,3	89,1

Källa: Morningstar

Miljölösningarna beskriver de företag som finns i fonden och vars omsättning bl.a. utgörs av förnybar energi eller av produkter och tjänster som stöder den, samt av energieffektivitet, energieffektiva byggnader och koldioxidsnål trafik. Vi publicerar nyckeltalet, om täckningen är över 50 procent av ägandet i portföljen. Uppgifterna om special-placeringsfonden Sparbanken Miljö rapporteras i fondens hållbarhetsrapport som utges kvartalsvis.

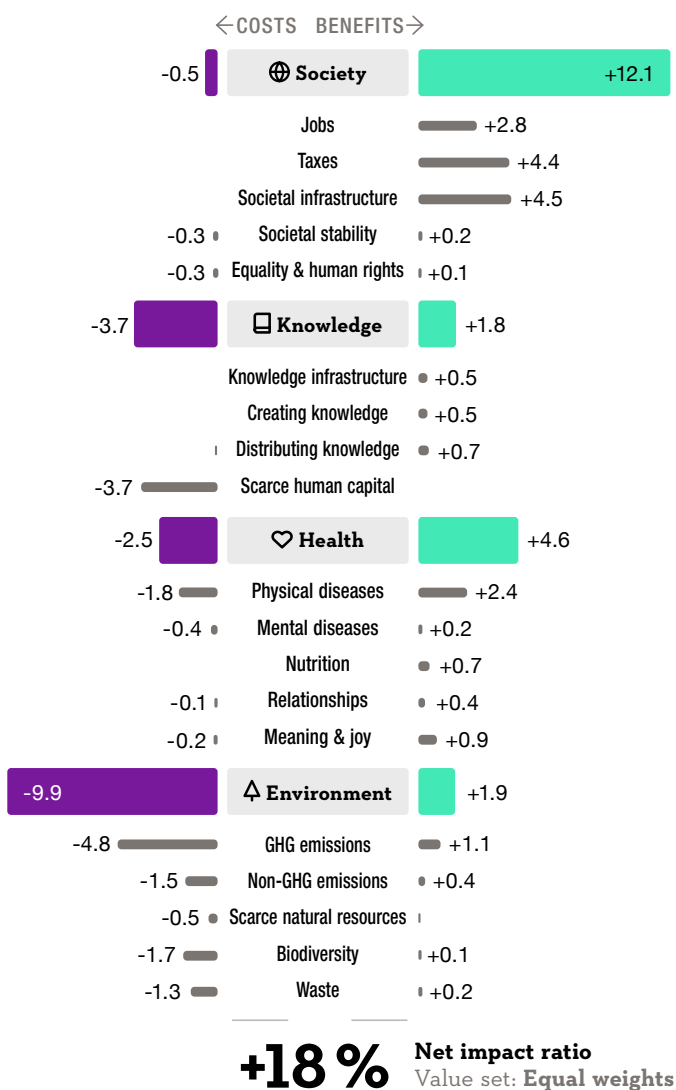

FONDERNAS NETTOEFFEKT

Vi samarbetar med The Upright Project för att bedöma nettoeffekterna av våra fonder. Syftet är att vi i fortsättningen har djupare insikter om våra fonders nettoeffekt och använder denna information i portföljförvaltningen. The Upright Projects modeller använder företagens rapporter, vetenskapliga artiklar, marknadsundersökningar, statistik och artificiell intelligens för att modellera enskilda företags nettoeffekter utifrån deras produkter och tjänster. Nettoeffekten mäts inom miljö, hälsa och samhälle samt skapande och delning av information.

Sparbankens fonder har en positiv nettoeffektprofil. Den positiva nettoeffektrelationen återspeglar det att våra fonder i genomsnitt genererar fler positiva externa effekter än negativa. I fråga om de undersökta temana anknyter de största positiva nettoeffekterna till samhället, såsom till betalning av skatt, skapande av arbetstillfällen och den samhällseliga infrastrukturen.

SPARBANKSFONDERNAS NETTOEFFEKTER

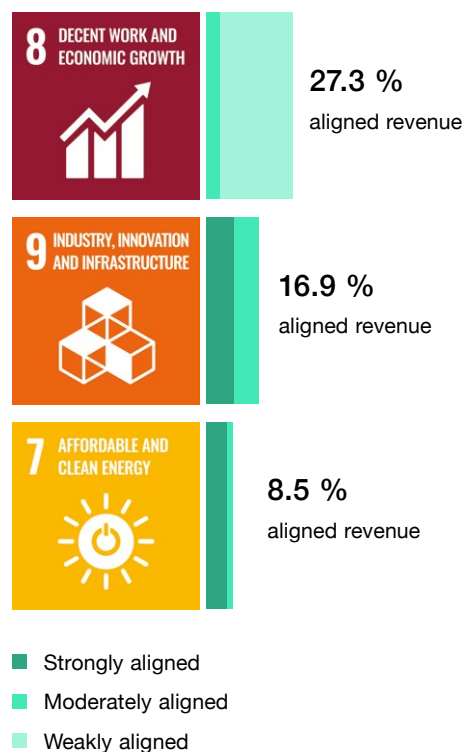

Källa: The Upright Project

STÖD TILL FN:S MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Förutom arbetet med nettoeffekterna samarbetar vi även med The Upright Project för att ta reda på hur våra fonders placeringsmål stöder FN:s mål för hållbar utveckling. FN:s medlemsstater har avtalat om mål för hållbar utveckling och om ett handlingsprogram som ska vägleda de globala utvecklingsinsatserna fram till 2030. FN har sammanlagt 17 mål. Sparbankgruppen ställde i slutet av år 2022 upp hållbarhetsmål bland annat gällande FN:s utvalda mål för hållbar utveckling: deras nivå i Sparbankens utvalda fonder och försäkringsportföljer borde vara minst 25 procent. Av FN:s mål för hållbar utveckling stöder våra fonder särskilt målen 8 (anständigt arbete och ekonomiska tillväxt), 9 (hållbar industri, innovationer och infrastrukturer) och 7 (hållbar energi för alla).

Most aligned UN Sustainable Development Goals

Källa: The Upright Project

Anders Pelli
portföljförvaltare

EFFEKTPLACERANDE

Specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö har som mål att placera cirka en fjärdedel av fondens medel i projekt som har ett klart tema för främjande av positiva miljöaspekter, till exempel byggandet av en vindkraftspark. Vid valet av fondens direkta aktieplaceringar tas hänsyn till att en betydande del av företagets omsättning ska fås från miljövänlig affärsverksamhet. För företagen har också ställts upp andra miljökriterier. Placeringarna består av direktplaceringar, aktie- och ETF-fonder med miljötema, kapitalfonder, direkta gröna masskuldebrevslån och kontanter.

MARKNADSÖVERSIKT

Avkastningen för placerare som placerat i miljötemat har inte hållit jämna steg med avkastningen på aktier som drivs av högkonjunkturen för artificiell intelligens, även om en del av miljötekniken också drar nytta av artificiell intelligens. Artificiell intelligens används till exempel för att förbättra effektiviteten i vindkraftsproduktionen. Inom miljötemat varierar dock avkastningen mycket. Den amerikanska aktiemarknaden har på indexnivå gett en avkastning på mer än 12 % i år, medan det globala indexet för ren energi samtidigt har fallit med 11 %. God avkastning (ca 14 % i år) har erhållits från ett deltema inom miljötemat, som gynnas av elektrifieringen av samhället. Den goda avkastningen på aktiemarknaden förklaras till stor del av den goda avkastningen från några teknikjättar - det vill säga några stora teknikjättar har hittills varit drivkraften på marknaden.

Förra året proklamerade politikerna ett antal olika program som syftar till att minska beroendet av fossila bränslen. Man kanske i efterhand konstatera att marknaden hade för höga förväntningar på dessa program. För närvarande är marknadsprissättningen förmodligen på en mer realistisk nivå. Som exempel kan nämnas EHPA:s (European Heat Pump Association) prognoser för värmepumpar. EHPA uppskattar nu att 43 miljoner värmepumpar kommer att installeras fram till år 2030. Den tidigare uppskattningen var 60 miljoner pumpar, i linje med REPowerEU-programmet. EHPA:s nya försäljningsuppskattningar bygger på att regleringen i många länder fortfarande gynnar fossila bränslen. Samtidigt krävde installationen av värmepumpar installationskapacitet och ganska stora investeringar i en ekonomisk miljö där räntor och inflation drabbar konsumenterna.

Den tillfälliga minskningen av skyldigheten att distribuera biobränslen i Sverige och Finland har haft en negativ inverkan på Nestes* aktiekurs. Även i USA beslutade EPA (Environmental Protection Agency) att minska minimivolymer för biobränslen. På kort sikt kommer utbudet av förnybar diesel att överstiga efterfrågan om inte flygindustrin frivilligt ökar sin användning av hållbart flygbränsle. Dessa nedskärningar förväntas särskilt inverka på de raffinaderier för biobränslen som inte har ett effektivt globalt distributionsnät. Fonden Sparbanken Miljö äger följande tillverkare av biobränslen: Fintoil* (Finland), Neste* (global) och Darling Industries* (USA). På lång sikt förväntas dock efterfrågan och tillgången på förnybar diesel och biobränslen återgå till det normala efter ett tillfälligt överutbud. Den växande efterfrågan på hållbara flygbränslen stöder denna tanke.

Placeringsexempel: OrganoClick AB*

OrganoClick* utvecklar och tillverkar miljövänliga kemiska produkter och företaget använder naturliga metoder i sina gröna kemilösningar. Företagets verksamhet är indelad i fyra affärsområden: lösningar för textilimpregnering, träskyddsmedel i byggnation, biologiskt nedbrytbara bindemedel och biokomposit.

Ersättande av PFAS-föreningar är ett område där företaget har tagit fram lösningar. Per- och polyfluorerade alkylföreningar (PFAS) omfattar tusentals kemikalier som stöter bort vatten, smuts och fett. De används i många konsumentprodukter som stekpannor, vattenavvisande utomhuskläder samt i kosmetika, skidvallor och förpackningsmaterial för livsmedel. PFAS-föreningar kallas eviga kemikalier eftersom de bryts ner extremt långsamt i miljön och i människokroppen. Deras potentiella hälsorisker inkluderar leverskador, sköldkörtelsjukdomar, fetma, reproduktionsproblem och cancer. OrganoClick* har patenterat en metod för att ersätta PFAS-föreningar (eller andra föreningar som innehåller syntetiska vaxer och silikoner) för att förbättra textiliernas förmåga att avvisa vatten och smuts. Lotusblommans vattenavvisande egenskaper har inspirerat till produktutveckling. Produkten säljs under varumärket OrganoTex* och är biologiskt nedbrytbar och giftfri enligt CLP-klassificeringen.

Kemikalieinspektionen i Sverige har klassificerat alla ingredienser som används i OrganoWood-produkter* som säkra för hälsa och miljö. WWF* har

år 2010 inkluderat OrganoClick* i Climate Solver-gruppen av innovatörer som arbetar för att minska koldioxidutsläppen*. Företagets utsläppsmål är ambitiösa och företaget har övergått till att enbart använda förnybar energi i sin egen produktion. Enligt Climate Partners bedömning år 2021 är OrganoClick* redan idag ett miljöneutralt företag. Ansvarsfulla lösningar och metoder stödjer bolagets omsättningstillväxt och därför är vi delaktiga i bolagets utveckling. Enligt företagets egen kommunikation främjar OrganoClick* följande FN-mål för hållbar utveckling: 9 (Hållbar industri, innovation och infrastruktur), 12 (Hållbar konsumtion och produktion), 13 (Bekämpa klimatförändringarna), 14 (Hav och marina resurser) och 15 (Ekosystem och biologisk mångfald). För närvarande är vårt ägande fortfarande måttligt, eftersom företaget fortfarande är i tillväxtskedet och de verksamhetsområden som är relaterade till byggande förväntas utvecklas i en tillfälligt långsammare takt.

I andra fonder som förvaltas av Sp-Fondbolag har vi aktivt sålt våra innehav i företag där PFAS-föreningar har spelat en betydande roll. Till exempel i Sparbankens Amerika-fond* sålde vi för några år sedan vårt innehav i 3M* och DuPont*, eftersom PFAS-föreningar i båda företagen utgjorde en affärsrisk med negativ miljöpåverkan.

*Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuella placeringsråd.

ANSVARFULLHET I FRÅGA OM RÄNTEFONDER

Mikko-Pekka Rautiainen
portföljförvaltare

MARKNADSÖVERSIKT

Räntemarknaden har stigit tydligt sedan början av året, till följd av en liten nedgång i de långa räntorna och lägre riskpremier på företagslån. Nedgången i de långa räntorna har till och med varit något överraskande, eftersom penningpolitiken har fortsatt att stramas åt rekordsnabbt. Centralbankerna har signalerat att åtstramningen kommer att fortsätta. I euroområdet har penningpolitiken stramats åt under de senaste 11 månaderna genom att inlåningsräntan höjts med 4 procentenheter - från 0,5 % till 3,5 % i skrivande stund. Samtidigt har Europeiska centralbankens (ECB) balansräkning börjat krympa då den amorterar APP-köpprogrammet och minskar banksektorns långa och riktade refinansieringstransaktioner.

De långa räntorna har dock inte reagerat som väntat på ytterligare åtstramning från ECB:s sida och räntekurvorna har till stor del vänt upp och ned både i euroområdet och i USA. Detta innebär att de långa räntorna inte har stigit till en högre nivå än väntat. En sådan reversering av räntekurvan, kallad "invertering", är ett av de mest kända tecknen på en recession, och marknaden förväntar sig därför en recession. Med tanke på de ansträngningar som ECB har gjort under de senaste 10 åren för att öka inflationen på olika sätt kan den nuvarande snabba åtstramningen av penningpolitiken tyckas överdriven.

Dessutom verkar alla faktorer bakom den senaste tidens höga inflation ha dämpats: den monetära tillväxten har rasat, råvarumarknaderna har sjunkit kraftigt sedan ett år tillbaka, och flaskhalsarna till följd av pandemin hör till det förflutna. Dessutom har de ekonomiska tillväxtutsikterna också försvagats avsevärt när inköpschefsindexet rasade i juni, särskilt i euroområdet. Hittills har tjänstesektorn stöttat inköpschefsindexet, men dess drivkraft verkar minska snabbt. Euroområdets ekonomiska data har med sin svaghet överraskat mest sedan finanskrisen, om man bortser från de första månaderna av pandemin.

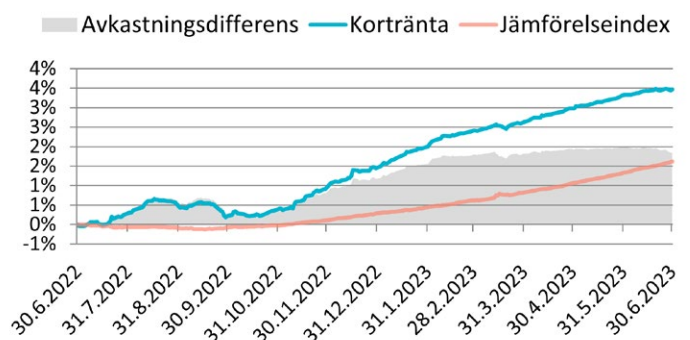
Vi tror att toppen av de långa räntorna är nära eller att de redan har passerats, så vi har gått över till övervikt både gällande ränterisken och i statsobligationerna. De långa räntorna ger den högsta löpande avkastningen på flera år och det skydd som ränterisken ger fungerar som en bra portföljförsäkring under perioder med volatilitet på marknaden.

REFINITIV LIPPER FUND AWARDS 2023

Sparbanken Kortränta-fonden har vunnit Refinitiv Lipper Fund Awards 2023-priset som bästa nordiska fond i serien för korta räntor (3, 5 och 10 år). Priset delades ut som ett erkännande av fondens utmärkta långsiktiga avkastningsutveckling. Refinitiv Lipper Fund Awards har delats ut över hela världen i mer än 30 år. Sparbanken Kortränta-fonden vann också samma pris 2021 och 2022.

"Det är fantastiskt att se att det långsiktiga arbetet har gett resultat. För våra kunder har framgången återspeglats som konkurrenskraftig avkastning i förhållande till konkurrenternas respektive fonder. Det i Europa uppskattade Lipper Fund-priset är också ett ytterligare tecken på att vi är på rätt väg i vår verksamhet. Fonden har följt samma strategi sedan den inledde sin verksamhet och vi har visat att vår placeringsstrategi också fungerar i en miljö med snabbt stigande räntor."

Sparbanken Kortränta

GREENIUM

Avkastningsdifferensen mellan vanliga och gröna obligationer kallas vanligtvis "greenium", som härrör från det engelska ordet "premium". De ökade fluktuationerna i räntorna, liksom den allmänna nedgången i riskmarknaderna som orsakas av högre räntor, har lett till en försämring av likviditeten, som verkar krympa greenium. Detta fenomen kan märkas åtminstone i långfristiga statsobligationer i Tyskland och Frankrike.

Under år 2023 verkar dock nedgången i volatiliteten på räntemarknaden ha vänt trenden. När det gäller företagslån verkar det som att placerarna, trots marknadsförhållandena, är mer intresserade av gröna masskuldebrevslån än vanligt.

Placeringsexempel: Nokian Renkaat Oyj*

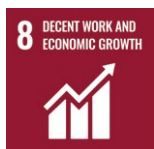
Nokian Renkaat Oyj* utvecklar och tillverkar däck för personbilar, lastbilar och tunga maskiner. I början av juni 2023 investerade vi i ett masskuldebrevslån knutet till Nokian Renkaat Oyj:s * hållbarhetsmål. Företaget har nyligen etablerat en referensram för masslån bundna till hållbarhetsmål som syftar till att minska växthusgasutsläpp enligt Scope 1, 2 och 3.

Enligt Nokian Renkaat* var referensramen utformad för att kombinera Nokian Renkaats* hållbarhetsplan med dess långsiktiga finansieringsstrategi. Nokian Renkaats* hållbarhetsmål är också i linje med de mål för minskade koldioxidutsläpp som godkänts av

initiativet Science-Based Targets (SBTi). År 2020 var Nokian Renkaat* det första däckföretaget, vars mål för att minska koldioxidutsläppen godkändes av SBTi.

Enligt Upright Project, som bedömer nettopåverkan, främjar Nokian Renkaat Oyj* bland annat följande FN:s mål för hållbar utveckling: 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) och 12 (Hållbar konsumtion och produktion).

*Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuella placeringsråd.

ANSVARFULLHET I BLANDFONDER

MARKNADSÖVERSIKT

Under första halvåret 2023 präglades den ekonomiska utvecklingen av hög inflation, stramare penningpolitik från centralbankernas sida och oro för en eventuell recession. Placeringsavkastningen har dock hittills varit förvånansvärt stark. För ett år sedan befarades den europeiska ekonomin stå stilla under vintern, men tack vare en mild vinter och god beredskap undvek man den värsta energikrisen och lågkonjunkturen har ännu inte förverkligats. Den starka inflationsökningen har lett till en aldrig tidigare skådad höjning av centralbankernas styrräntor, men ekonomin och företagen har hittills klarat sig bra. Arbetsmarknaden är stark i både Europa och USA, vilket stöder den privata konsumtionen.

FED har lett kampen mot inflationen genom att höja sin styrränta med fem procentenheter under det senaste året. Europeiska centralbanken ECB har följt efter med en ökning på 4 procentenheter. Aktiemarknaden har förblivit förvånansvärt stark, även om oron har varit uppenbar. Företagen har lyckats överföra de ökade kostnaderna till produktpriserna och vinstmarginalerna har förblivit starka. Det har dock före-

Lassi Kallio
portföljförvaltare

kommit betydande skillnader i avkastningen mellan företag, sektorer och marknader. De tydliga vinnarna på marknaden har varit de stora teknikföretagen bakom vilka de strukturella trenderna finns. Särskild entusiasm under våren väcktes av artificiell intelligens och de företag som utvecklade den – det finns tecken på en bubbla i luften. Vi har hållit fast vid vår placeringsstrategi och fortsatt att placera i måttligt prissatta kvalitetsbolag. Vi är fortfarande försiktiga med den kortsiktiga utvecklingen på aktiemarknaden, eftersom vi ser att ekonomin avmattas och företagens utveckling pressas.

Placeringsexempel: Fonden Kempen Sustainable European Small Cap*

Vi har placerat i fonden Kempen Sustainable European Small Cap*, som investerar i ansvarsfullt förvaltade europeiska småföretag. Placeringsobjekten utgörs bland annat av den finländska tillverkaren av förpackningsmaterial, Huhtamäki*, fastighetsunderhållsföretaget Bravida* och specialkemikalieföretaget Azelis*. Ansvarsfull affärsverksamhet kan alltså bedrivas inom flera sektorer.

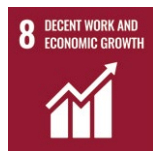
Huhtamäki* strävar efter att främja övergången till en koldioxidneutral och cirkulär ekonomi genom att använda förnybara naturresurser, investera i avfallshantering, tillverka återvinningsbara, komposterbara och återanvändbara produkter och minimera miljöpåverkan i värdekedjan genom att fokusera på design som främjar cirkulär ekonomi och stödja ansvarsfull hantering av använda förpackningar.

Bravida* har som mål att nå nettonollutsläpp från den egna verksamheten senast år 2045 genom att exempelvis byta till förnybar el, uppvärmning och kylning i sina

fastigheter, öka användningen av koldioxidsnåla transporter i sina fastighetstjänster i Norden, optimera materialanskaffningen och kräva hållbarhetsinformation om produkter samt skaffa en central avfallsoperatör.

Azelis* har till exempel utvecklat hållbara lösningsmedel som ett alternativ till traditionella lösningsmedel som ofta används inom industrin, och utvecklar flera formuleringar för vita elastomeriska takbeläggningar. Dessa formuleringar främjar energibesparingar, förlänger byggnadens livslängd och skyddar miljön genom att använda vatten istället för organiska lösningsmedel.

Enligt Upright Project, som bedömer nettopåverkan, bidrar Huhtamäki*, Bravida* och Azelis* av placeringarna i Kempen Sustainable European Small Cap* -fonden till bland annat följande FN:s mål för hållbar utveckling: 2 (Ingen hunger), 3 (God hälsa och välbefinnande), 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur), 11 (Hållbara städer och samhällen) och 12 (Hållbar konsumtion och produktion).

*Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuella placeringsråd.

MER INFORMATION OM VÅRT ANSVARSFULLA PLACERANDE:

Vi rapporterar årligen om den ansvarsfulla placeringsverksamhetens genomförande som en del av Sparbanksgruppens ansvarsrapportering och vi publicerar vår årsrapport till PRI. Läs mer om ansvarsfull placeringsverksamhet på vår webbplats: www.saastopankki.fi/sv-se/sparbanksgruppen/sparbankscentralen/sp-fond-bolag/ansvarsfull-placeringsverksamhet

Specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö ger ut en hållbarhetsrapport kvartalsvis: www.saastopankki.fi/sv-se/spara-placera/fonder/sparbanken-miljo